RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 56.934/1
van 19 januari 2015

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse regering ‘tot vaststelling van de vorm van het deelcertificaat en het diploma van het hoger beroepsonderwijs, en de inhoud van het bijbehorende diplomasupplement’

Op 22 december 2014 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Onderwijs verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse regering ‘tot vaststelling van de vorm van het deelcertificaat en het diploma van het hoger beroepsonderwijs, en de inhoud van het bijbehorende diplomasupplement’.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 8 januari 2015. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wilfried VAN VAERENBERGH en Wouter PAS, staatsraden, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Raf AERTGEERTS, eerste auditeur-afdelingshoofd.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 19 januari 2015.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

STREKKING EN RECHTSGROND

2. Het om advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt ertoe voor het hoger beroepsonderwijs de vorm en de inhoud van het diploma van gegradueerde en van het deelcertificaat te bepalen, alsook van het bijbehorende diplomasupplement.

De rechtsgrond voor het ontwerpbesluit wordt geboden door de artikelen 40, § 1, en 41, § 6, van het decreet van 15 juni 2007 ‘betreffende het volwassenenonderwijs’, door de artikelen 115, § 1, 3°, en 165, 9°, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010 en door artikel II.247, § 4, van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

3. De aanhef van het ontwerp moet worden aangepast, rekening houdend met hetgeen *sub* 2 over de rechtsgrond werd opgemerkt. Zo dienen de verwijzingen in het tweede, derde en vierde lid van de aanhef naar artikel 50, § 5, van het decreet van 30 april 2009 ‘betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs’, artikel 132 van de Codex Secundair Onderwijs en de artikelen II.71, II.247, § 1, en II.248 van de Codex Hoger Onderwijs te worden weggelaten.

Artikel 3

4. Het verdient aanbeveling om de officiële vindplaats, alsook de datum en het officiële opschrift van “het model van de Europese Commissie, de Raad van Europa en UNESCO/CEPES” in de tekst van artikel 3 van het ontwerp op te nemen.

Artikel 5

5. Artikel 5 van het ontwerp bepaalt dat het diploma en het bijbehorend diplomasupplement kosteloos worden verstrekt.

Uit de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof blijkt dat het bepalen van het niveau van rechten voor administratiekosten die worden geheven in het kader van de uitreiking van een diploma, geen betrekking heeft op een essentieel element van de onderwijsregelgeving en dat het bepalen van dat niveau in het licht van artikel 24, § 5, van de Grondwet dus in beginsel aan de Vlaamse Regering kan worden opgedragen.[1] Dat beide documenten kosteloos worden uitgereikt kan door de Vlaamse Regering worden bepaald mits zij daartoe behoorlijk gemachtigd wordt of op grond van haar algemene uitvoeringsbevoegdheid wanneer dit voldoende blijkt uit de beleidskeuzes die de decreetgever zelf heeft gemaakt.

De Vlaamse Regering kan zich *in casu* echter niet beroepen op een dergelijke machtiging. Bovendien heeft de decreetgever een andere beleidskeuze gemaakt. Artikel II.245, § 2, van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt immers dat het instellingsbestuur een bedrag van ten hoogste 50 euro kan vragen “als bijdrage in de kosten voor het uitreiken van het diploma”. Uit die bepaling blijkt dat de decreetgever uitdrukkelijk heeft gewild dat de instellingsbesturen binnen de bij decreet bepaalde grens het bedrag mogen bepalen dat al dan niet wordt gevraagd voor de uitreiking van een diploma. Het komt de Vlaamse Regering dus niet toe om die grens te verlagen en aldus de draagwijdte van de genoemde decreetsbepaling te beperken.

Geen enkele dwingende internationale rechtsnorm bepaalt bovendien dat het uitreiken van een diploma of diplomasupplement kosteloos moet zijn.[2]

DE GRIFFIER DE VOORZITTER

Wim GEURTS Marnix VAN DAMME

[1] GwH 7 mei 1992, nr. 33/92, B.9.2.; GwH 18 februari 1998, nr. 17/98, B.2.4.

[2] Dit vereiste vloeit in elk geval niet voort uit artikel 13 van het IVESCR. Zie GwH 7 mei 1992, nr. 33/92, B.9.2: “De rechten voor administratiekosten ingesteld door […] artikel[…] 4 van het aangevochten decreet betreffen niet de toegang tot het hoger onderwijs. De invoering ervan kan dus niet geacht worden in strijd te zijn met artikel 17 [thans: 24], § 3, van de Grondwet *juncto* artikel 13 van het UNO-Verdrag van 1966.”